

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๒๑๐/ ๑๒๕ ๗

สวค. 5/184
วันที่ 18 เม.ย. 54
เวลา 10:30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส1456/๖๓
รับที่ : ๘4233/54 ๘-1/มค
วันที่ : 27 เม.ย. 54 เวลา : 10:06

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก พระนคร
กรุงเทพ ๑๐๒๐๐

๖ กษ
กช/คช

๒๕ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่าง ข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (ฉบับภาษาอังกฤษ)
๒. ร่าง ข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (ฉบับภาษาไทย)
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ที่ สวก ๐๘๐๐/๔๐๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่ กต ๑๓๐๕/๔๔๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔

ด้วยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) มีความประสงค์จะจัดทำข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ระหว่าง สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) แห่งราชอาณาจักรไทย กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น ผู้ลงนามฝ่ายไทย คือนางนภาพรรณ นพรัตนราภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร ผู้ลงนามฝ่ายญี่ปุ่น คือ Dr. Shin-ichi Shogenji คณบดีของบัณฑิตวิทยาลัยคณะเกษตรและชีววิทยา ข้อตกลงฯ มีผลบังคับใช้นับแต่วันลงนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า ข้อตกลงฯ ดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาการเกษตรและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ จึงเห็นควรจัดทำข้อตกลงฯ ดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยไม่ถือว่าเป็นสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลของประเทศทั้งสอง และมีสาระสำคัญครอบคลุมถึงความร่วมมือทางวิชาการและด้านการวิจัยในด้านปศุสัตว์ ด้านพืช การพัฒนาบุคลากร การทำวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนนักวิชาการและข้อมูล การจัดสัมมนา การดูงาน การตลาด และอื่นๆ

/ที่ทั้งสอง...

ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นว่าเป็น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องด้วยข้อตกลงฯ มิได้เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ปี ๒๕๕๐ ตามความเห็นของกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ต้องการที่จะส่งผู้มีสิทธิรับทุนของสำนักงานฯ เข้าศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้หากมีการลงนามบันทึกข้อตกลงฯ ดังกล่าวในช่วงเดือนพฤษภาคมก็จะเป็นผลดีในการตอบรับการเข้าศึกษาของผู้มีสิทธิรับทุนของสำนักงานฯ

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ข้อตกลงฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนด้านการวิจัยการเกษตร และการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร รวมทั้งการฝึกอบรมด้านการเกษตร เทคโนโลยีด้านการเกษตร ซึ่งรวมถึง ด้านพืช ปศุสัตว์ โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศญี่ปุ่น

๔.๒ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) มีหนังสือที่ สวก ๐๘๐๐/ ๔๐๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง ร่าง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น ถึงกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอให้พิจารณา ร่าง บันทึกข้อตกลงความเข้าใจ ระหว่าง สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) แห่งราชอาณาจักรไทย กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น ในประเด็นด้านสารัตถะและขอทราบความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.๓ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมเอเชียตะวันออก มีหนังสือ ด่วนที่ กต ๑๓๐๕/๔๔๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) แจ้งผลการพิจารณาว่า โดยที่ร่างความตกลงฯ ไม่มีข้อความแสดงให้เห็นว่าคู่ภาคีไม่มีเจตนาที่จะให้ร่างความตกลงฯ มีผลผูกพันทางกฎหมาย ระบุว่าภาคีทั้งสองมิได้มีเจตนาที่จะผูกพันทางกฎหมายระหว่างกัน และร่างความตกลงฯ ฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายต่อภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ในประเด็นมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ร่างข้อตกลงฯ น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ และจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม รวมทั้งส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น นอกจากนี้กรมเอเชียตะวันออกได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของส่วนราชการเจ้าของเรื่องว่า ร่างความตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็น

/การแลกเปลี่ยน...

การแลกเปลี่ยน การทำงานวิจัยร่วมกัน การจัดการบรรยายและสัมมนาร่วมกัน ตลอดจนการแลกเปลี่ยน ข้อมูลทางวิชาการระหว่างกัน เป็นต้น จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือ กฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่าง กว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตาม หนังสือสัญญาสร้างความตกลงฉบับนี้ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของ รัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๔ ในประเด็นถ้อยคำของข้อตกลงฯ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ขอเพิ่มเติมประโยค “The knowledge and expertise may be provided by either Party or both Parties, whereas both Parties are not legally bound to each other, and the Agreement does not impose legal obligations or enforceable rights on either Party. Further addenda for specific activities may be developed at any time, but require the signatures of both Parties in order to be implemented as the part of the Agreement” ในวรรคอาร์มบท วรรคที่สอง เพื่อระบุว่าข้อตกลงฯ ดังกล่าว มิได้เจตนาที่จะผูกพันทางกฎหมายระหว่าง กัน และข้อตกลงฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายต่อภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

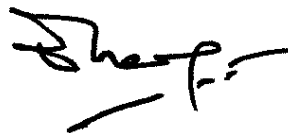
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ขออนุมัติให้จัดทำ ข้อตกลงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ระหว่าง สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) แห่ง ราชอาณาจักรไทย กับ มหาวิทยาลัยโตเกียว (University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น ตามร่างที่สำนักงาน พัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เสนอ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เป็นผู้ลงนามในข้อตกลงฯ ฝ่ายไทย

๕.๒ อนุมัติในหลักการว่า ก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีการแก้ไขร่างข้อตกลงฯ ดังกล่าว ในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ขอให้อยู่ในดุลยพินิจของสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

โทร. ๐๒-๕๗๙-๗๔๓๕ ต่อ ๓๖๐๔, ๓๖๐๘ กรุงเทพฯ

โทรสาร ๐๒-๕๗๙-๘๔๑๓

E-mail veerasuda@hotmail.com, mullika_arda@hotmail.com